

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Zuzanna Gulcz

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy G. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania G. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 maja 2015 r. **nr** (...) SP (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje G. P. prawo do emerytury od dnia 18 maja 2015 roku.

(-) SSR del. Grzegorz Tyrka

VIII U 991/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił G. P. prawa do emerytury.

Na uzasadnienie podano, że decyzją z dnia 21 sierpnia 2013 roku organ rentowy pierwszy raz odmówił G. P. prawa do emerytury, bowiem nie osiągnęła ona wieku emerytalnego wynoszącego 55 lat oraz na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentowała 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku. Organ rentowy podał, że G. P. nie przedstawiła nowych dowodów, które mają wpływ na prawo do emerytury.

G. P. wniosła odwołanie, domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury.

Na uzasadnienie podano, że odwołująca legitymuje się wiekiem uprawniającym do emerytury oraz świadczyła pracę w warunkach szczególnych w Zakładach (...) w (...) w T. przy obsłudze urządzenia do prasowania w latach 1976-1979.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania.

Na uzasadnienie podano, że odwołująca nie spełnia warunku do nabycia prawa do emerytury z obniżonego wieku, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodniła 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat, 10 miesięcy i 20 dni. Do okresów pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył zatrudnienia od Zakładach (...) w T., bowiem odwołująca nie przedstawiła świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca G. P. po ukończeniu 55 lat wystąpiła dnia 18 maja 2015 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z wnioskiem o emeryturę.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołująca osiągnęła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 24 lata, 4 miesiące i 5 dni.

Odwołująca nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego, nie złożyła wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem organu rentowego, na dochody budżetu państwa.

Dnia 31 sierpnia 1974 roku odwołująca zawarła umowę z Zakładami (...) w T. umowę o naukę zawodu szwacza odzieży lekkiej na okres od dnia 2 września 1974 roku do dnia 28 lutego 1977 roku.

Od dnia 1 października 1976 roku odwołująca została zatrudniona przez (...) w T. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład pracy zajmował się szyciem odzieży dla dzieci. Praca była wykonywana na dolnej i górnej hali, gdzie znajdowały się maszyny do szycia, parowe żelazka przemysłowe. Wszystkim pracownikom produkcji w umowach o pracę wskazano stanowisko szwacza, niezależnie od faktycznie wykonywanych czynności.

Z uwagi na wzrost i siłę fizyczną, odwołująca była zatrudniona przy obsłudze urządzeń do prasowania. Pracę tę wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do zadań pracowniczych odwołującej należało prasowanie albo poszczególnych elementów do szycia odzieży, albo gotowych produktów. Odwołująca korzystała z żelazka przemysłowe zasilanego parą wodną. Praca odwołującej była wykonywana na stojąco i przy wysokiej temperaturze. W wyjątkowych sytuacjach, gdy inny pracownik był nieobecny z powodu choroby i brak było zastępstwa, odwołująca była kierowana do pracy przy szyciu odzieży. Z uwagi na warunki pracy związane z obsługą urządzenia do prasowania, odwołująca na swój wniosek została przeniesiona na stanowisko pracownika magazynu od dnia 2 maja 1979 roku, gdzie pracowała do dnia 6 maja 1984 roku.

Charakterystykę stanowiska pracy szczegółowo opisali zeznający w sprawie świadkowie: R. K., I. R. (1), którzy razem z odwołującą świadczyli pracę na rzecz (...) w T..

Odwołująca była także zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) SA w W. w okresie od dnia 16 lutego 1984 roku do dnia 30 września 2013 roku, przy czym wykonywała pracę w szczególnych warunkach w okresie od dnia 16 lutego 1984 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku.

Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję z dnia 27 maja 2015 roku, uwzględnił okres od dnia 16 lutego 1984 roku do dnia 1 stycznia 1999 roku do stażu pracy w szczególnych warunkach.

/dowód z: akt ZUS; akt osobowych z okresu zatrudnienia odwołującej w (...) w T.; zeznań świadków: R. K., I. R. (2): zeznań odwołującej/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie G. P. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999 roku – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołująca nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 55 lat,
- legitymowania się łącznym okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 20 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999 roku,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999 roku;
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołująca w dniu wydania zaskarżonej decyzji miała ukończony wiek 55 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymowała się ponad 20 letnim okresem ubezpieczenia, nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołująca na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymowała się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Organ rentowy uwzględnił staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 20 dni. Nie uwzględnił natomiast okres zatrudnienia w (...) w T.”.

Należy zaznaczyć, że to nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale zakres faktycznie wykonywanej przez ubezpieczonego pracy decyduje o uznaniu jej za pracę w warunkach szczególnych – wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 lipca 2015 roku, w sprawie III AUa 270/15, opublikowany w LEX Nr 1768713.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że odwołująca była zatrudniona na stanowisku szwaczki z zakładzie przemysłu odzieżowego; jednakże faktycznie wykonywała czynności pracownicze przy obsłudze urządzeń do prasowania w okresie od dnia 1 października 1976 roku do dnia 30 kwietnia 1979 roku.

Należy podzielić pogląd prezentowany w orzecznictwie, że pełne zatrudnienie w warunkach szczególnych pojmowane jest jako bezwzględna cecha tego zatrudnienia jako uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego. Jeżeli pracy w szczególnych warunkach towarzyszą inne czynności pracownicze, to warunek pełnego zatrudnienia należy odnosić tylko do tych czynności, które wykonywane są w warunkach bezpośrednio narażających na czynniki szkodliwe dla zdrowia i uwzględniać w wymiarze czasu pracy tylko te inne czynności, które są ściśle związane z pracą w szczególnych warunkach, stanowiąc integralną część tej pracy albo są wykonywane incydentalnie, w wymiarze nieznaczającym dla wymiaru czasu pracy w warunkach szczególnych – wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lipca 2015 roku, w sprawie III AUa 1377/14, opublikowany w LEX Nr 1771020.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, podstawowym zajęciem była obsługa urządzeń do prasowania. Natomiast sporadycznie, w wyjątkowych sytuacjach odwołująca obsługiwała maszynę do szycia. Dotyczyło to braku pracownika w związku z absencją chorobową. Zeznający w sprawie uczestnicy wskazali, że zakład pracy realizował zleczone zamówienie nawet przez okres kilku miesięcy. Wówczas pracownicy wykonywali przypisane im te same czynności aż do zakończenia danej produkcji dla odbiorcy.

Odwołującej brakuje do uzyskania niezbędnego stażu pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku półtorej miesiąca.

Zebrany materiał dowodowy pozwala przyjąć, że odwołująca była zatrudniona na stanowisku pracownika obsługi urządzeń do prasowania, które jest wymienione w wykazie A, dziale VII, poz. 8 załącznika do rozporządzenia. Po doliczeniu okresu pracy na stanowisku pracownika obsługującego urządzenia do prasowania, odwołująca legitymuje się stażem pracy co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach.

Odwołująca nie przedstawiła świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z okresu pracy w zlikwidowanych (...) w T., jednakże postępowanie dowodowe wykazało, że w okresie od dnia 1 października 1976 roku do dnia 30 kwietnia 1979 roku świadczyła pracę w warunkach szczególnych. Podkreślenia wymaga, że w postępowaniu odwoławczym przed sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe, jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 roku, w sprawie I UK 179/06, opublikowany w LEX Nr 342283.

Na podstawie wyżej powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmieniono zaskarżoną decyzję i przyznano G. P. prawo do emerytury od dnia 18 maja 2015 roku, tj. od dnia złożenia wniosku.

SSR del. Grzegorz Tyrka